

דמויות זעירות של יונה הנביא; שנים עשר השבטים; שמשון ודלילה. מובן מאליו שהיו שם גם עגל הזהב, ארון הברית וכל שאר הדמויות ההיסטוריות-מכרות.

לא רק דמויות תנכיות עברו אותו יום ברחובות העיר העברית הראשונה. היו שם גם כמה וכמה תחפושות פוליטיות, אשר הן כנו ברובן עלידי הרביזיוניסטים, בתוכן תהלוכת אבל קטנה, אשר נשאה את הצהרת בלפור בתוך ארוך מתים. בעקבות תהלוכת האבל צעדה תהלוכת חתונה: חתן — עבר אללה, הכלה — חייצמן.

הקהל ידע לצחוק

אולם באותה תקופה עדיין ידעו התל-אביביים לקבל הכל בצחוק, והקריקטורות הפוליטיות נתקבלו בצחוק רועם עלידי בני כל המפלגות. את מרבית השימחה סיפקה חבורת העליונים חברה-טראסק, שהיתה מפורסמת ביותר באותה תקופה. בני החבורה לא ידעו עיפות. הם נשארו ברחובות זמן רב לאחר שעברה תהלוכת, הדליקו מדורות, רקדו, ביצעו תלולים שונים על חשבונם של העוברים-ושבים.

אנשי חברה-טראסק לא הניחו ליושבי תל-אביב גם בשעות הלילה: השימחה היתה מוכיחה להימשך. הם היו פורצים אל הבתים, גוררים את התושבים החוצה בפזיזות: "לרקוד לרקוד" כל יושבי העיר הכירו את

מרכז העיר היה אז בהצטלבות של רחוב הרצל ושדרות-רוטשילד. התמונה צולמה מן הפינה הצפונית של ההצטלבות, מגג אחד הבתים הראשונים של תל-אביב, בשני בתים מזרחה מן המקום בו נמצא כיום בנק "אדרן". האנשים בתמונה אינם סוכני הכורסה אלא משתתפי אסיפה פוליטית.

1936 נערך קרניבאל מסוג אחר לגמרי — קרניבאל של דם ואש, אשר לא נשכח עד היום הזה. אחר באו השנים הארוכות-אפורות של מלחמת-העולם השנייה. יללות צושרי האזעקה, רעם התותחים, העשן שעלה מכבי שני מחנות המחת — כל זה הבליע את זכר התהלוכה העליונה-רביגנית. רק מתי מספר קיח בסתר כי הימים הטובים עוד ישובו, ותהלוכות העדלאידע המסורתיות תשובנה יחד איתם.

השלוש בא לעולם, אך התהלוכות לא נערו: כי בארץ התחילה מלחמת השחרור נגד הבריטים. אחר הוקמה המדינה ופרצה מלחמת-העצמאות. כאשר באה שביתת-ההגנה, שמחו חילקי תל-אביב: "עכשיו נוכל, סוף סוף, לערוך את העדלאידע". אולם הם טעו גם הפעם: משטר הצנע מאידך והתנגשויות בגבולות מאידך לא השאירו כל מקום לשמחת-פורים המונית, עד אשר — — —

באחד מבוקרי אביב 1954 נערכה בעיריית תל-אביב ישיבה סוערת. השאלה שתוללה את הסערה: לערוך את העדלאידע, או לא לערוך אותה? ראש-העיר, חיים לבנון תמך בתוכנית התהלוכה. האופוזיציה המנגדה בכל תוקף: "מה יאמרו התורמים האמריקאים לתרמינו בחול-לארץ. בהידוע להם כיצד אנו מוציאים את כספם?"

ומי אמר שההיסטוריה אינה חוזרת?

במקום שנקים ישראלים, אשר טרם רעמו ברחוב אלנבי, עברו בשורה ארוכה עגלות מקושטות ועליהן מבצרים עתיקים של החשמונאים ומוררי בריכוכא, דראקונים (פעם אפילו דראקון עם פרוץ של היטלר). הלוחות הזכורה ביותר: הלוחות הענקיים שבלע את יונה הנביא.

תם ואהבו אותם. איש לא היה נשאר בבית בלילות העדלאידע.

נס'פורים

השנים חלפו, וחגיגות פורים הפכו למסורת בלתי-מעורערת בתל-אביב העיר. רק פעם אחת, בשנת 1931, עמדה העדלאידע ליתבטל: שני פועלים, שעסקו בחפירת בור בקרבת ככר מגן-דוד, כוסו עלידי ערימה גדולה של חול, שהתמוטטה עליהם, איימה לקברם חיים.

היה כמעט ברור שהשניים ייחנקו תחת עומס החול אולם המצילים המשיכו לחפור במקום, תוך תקווה קלושה למצוא אותם חיים. עם ערב הוור כל השטח במנורות-לכוס. דינגוף עצמו סיפק על עבודות התפירה. היה ברור כי העדלאידע תידחה, או תבוטל לחלוטין: מי ירצה לצאת ולרקוד ברחובות, בעוד שני בני-אדם קבורים חיים תחת עיי המפלות?

אולם לבסוף נמצאו השניים — חיים. לשימחה לא היה קץ. הפועלים הניצולים קיבו עזרה ראשונה, אחר הורכבו על כתפי הדינגוים, נישאו ברחובות תל-אביב, כשהם מלווים בשאגות אדירות: "נס'פורים! נס'פורים!"

חגיגות העדלאידע היו הזדמנות-מסגן מצוינת לעולי קאיקאז: מדי שנה בשנה היו הם מופיעים ברחובות, רכובים על סוסייהם הגזעיים, לבושים חליפות צירקסיות מרוקמות כסף, מפגינים להטוטי רכיבה מופלאים, שהיו מלווים שריקות אדירות ושאגות קרב לפי מיטב המסורת הצירקסית.

ההיסטוריה חוזרת

מאז שנת 1935 לא היתה שעתם של יושבי תל-אביב פנויה לעריכת עדלאידע. בשנת

גמלים מפניות-המדבר, שעלו לתל-אביב לרגל תהלוכות העדלאידע הפכו לפפיונות שטשוטים. אז לא חשב איש לבלוא גמלים כגויהחיות, מפני שהם היו נפוצים בדיוק כמו השופונים של חיים — ומפני שגויהחיות מרם הוסם. התנגדו לתהלוכה הגמלים, מסיבות מובנות: פועלי הנקיון של העירייה.